

Improviseren met stoelen

T6.2

Opdracht: De leerlingen maken een scène n.a.v. de plaatsing van stoelen in de ruimte.

Groep:	6
Tijdsduur:	60 minuten + extra opdracht 15 minuten
Kijken:	10
Maken:	45
Verwoorden:	5
Materialen:	8 stoelen, pen en papier.
Muziek:	
Spelelementen:	Pantomime, fantasie, improvisatie.

Kijken!

Vorbereiding

- Bedenk welk KJK-leerdoel je wilt benadrukken:
 - De leerling kijkt naar verschillende speelstijlen: drama, soap, komedie, mime, hoorspel, improvisatie.
 - De leerling kijkt naar theater improvisatie programma's en leert improvisatie termen herkennen en benoemen.
 - De leerling herkent in de scène de handeling of gebeurtenis en het conflict.
 - De leerling bekijkt het inleven en spelen van verschillende karakters door anderen.

Lessuggestie

- Opwarming 1: Stoelendans. De stoelen staan in twee rijen met de rugleuning naar elkaar in het midden van de ruimte. Er is 1 stoel minder dan er leerlingen meedoen. De muziek gaat aan, of maak zelf muziek, de leerlingen lopen om de stoelen heen. Zodra de muziek stopt gaan zij zo snel mogelijk zitten op een stoel. Degene die geen stoel heeft is af. Telkens worden er 1 of meerdere stoelen weggehaald. En de stoelen worden aangeschoven.
- Opwarming 2: De stoelen staan in een kring en ieder zegt om de beurt haar/zijn naam. De leerkracht zet een lege stoel in de kring. Wie rechts van deze lege stoel zit geeft een klap op de stoel en noemt een naam van een van de leerlingen. Diegene gaat op de lege stoel zitten waardoor er weer een nieuwe lege stoel ontstaat en het spel zich herhaalt.
- Opwarming 3: De leerlingen zitten aan de kant en zien verschillende plaatsingen van de stoelen die door de leerkracht verplaatst worden. b.v. 2 rijen stoelen tegen over elkaar met de stoelzitting naar elkaar en een loopruimte ertussen [o.a. wachtkamer]
 - 2 rijen stoelen naast elkaar [o.a. achtbaan]
 - 1 rij stoelen en daarachter weer een rij [o.a. bioscoop, theaterzaal, hoorcollege]
 - stoelen staan in een kring of in meerdere kringetjes
 - stoelen staan schots en scheef en sommige zijn gevallen liggen ze op de grond [o.a. aardbeving].

Telkens vraagt de leerkracht in welke ruimte deze stoelen zouden kunnen staan en wat er gebeurd zou kunnen zijn?

Maken!

Vorbereiding

- Bedenk welk MAAK-leerdoel je wilt benadrukken en wat hiervoor nodig is.
 - De leerling leert spelen met ruimtegebruik, speelrichting en stemgebruik.
 - De leerling kan improviseren en vanuit haar/zijn voorstellingsvermogen oplossingen bedenken tijdens hun spel.
 - De leerling kan de spelelementen wie, wat, waar en wanneer gebruiken.
 - De leerling kan een korte toneelscène maken met gebruik van theatrale middelen, waarin personages tot leven komen en dit in verschillende speelstijlen spelen voor publiek. →

Instructie

De leerlingen worden in groepjes van 3 of 4 leerlingen verdeeld. Ieder groepje mag met elkaar een paar minuten overleggen hoe zij de plaatsing van de stoelen wil en waar de scène over gaat. Hierna plaatst het eerste groepje de stoelen in de juiste positie en improviseren zij de scène ter plekke.

Als extra ondersteuning nodig is?

- De leerkracht geeft een situatie door aan het groepje spelers. B.v.; "jullie zitten in een spannende film in de bioscoop waarbij de beker cola en de popcorn omvallen."
- Bespreek de scène die de leerlingen boeiend vonden en laat de leerlingen tips aandragen om deze scène nog interessanter te maken. Hierna kan de scène nogmaals gespeeld worden door hetzelfde groepje of een ander groepje.

Extra

De overige leerlingen hebben allemaal een papiertje of vliegtuigje gevouwen en hebben daarop een woord opgeschreven. Wanneer het spel gespeeld wordt kan het publiek een papiertje naar het speelveld gooien en de spelers pakken tijdens de scène een of enkele papiertjes op en zeggen het woord en passen dit toe in hun scène. Hierdoor ontstaat er een verrassings-element.

Indien de leerlingen het begrijpen en het een aantal keren hebben ervaren, kan je i.p.v. een woord ook een zin, liedje, handeling e.d. op het briefje laten schrijven.

Alle groepen leerlingen komen achtereenvolgens aan bod.

Showtime!

De leerlingen zitten aan een kant van het lokaal als publiek. Richt de rest van het lokaal in zodat er voldoende ruimte is om te spelen. Leg vervolgens uit dat het tijdens de presentaties van de scènes, net zo gaat als in het echte theater. Je bent dus stil tijdens het optreden van de ander. Voor vragen en opmerkingen is er na de gespeelde scène tijd. De scène begint pas als het publiek stil is en de spelers klaar zijn. 'Is het publiek stil? Zijn de spelers er klaar voor? ACTIE!'

Als het groepje gespeeld heeft, vraag ze dan om nog even te blijven staan terwijl je aan de leerlingen (het publiek) een aantal vragen stelt die te maken hebben met de opdrachten die aan het spel verbonden waren. (Zie reflectie en verwoorden)

De reflectie komt voor een deel dus direct na de gespeelde scène en niet per se aan het einde van de les.

Verwoorden!

Vorbereiding

- Bedenk welk VERWOORD-leerdoel je wilt benadrukken:
 - De leerling kan verschillende speelstijlen onderscheiden en benoemen zoals beschreven in de SLO.
 - De leerling kan de spelkwaliteiten verwoorden van de medespelers en zichzelf zoals, vertelkracht, bewegingskwaliteit, fantasie, improvisatietalent.
 - De leerling kan benoemen WAT er in de scène gebeurde en waaraan je dat kon merken.
 - De leerling toont respect en waardering voor het spel en de mening van anderen.

Reflectie

- Vond je de plaatsing van de stoelen duidelijk?
- Vond je het moeilijk/makkelijk om ter plekke te improviseren?
- Welke scène vond je boeiend en waarom?
- Waren de spelers goed verstaanbaar?

Beoordeling

Om de leerlingen eventueel te beoordelen kun je gebruik maken van de bijlage 3.

